

A Varsa Fivérek

A három Varsa fivér. Jobbról: apám, Dezső bácsi és Imre bácsi. A kép 1918-ban készült, amikor Imre bácsi már leszerelt, és apám is megjött már a krasznojarszki fogságból.

Imre 1873-ban született, tehát apámnál tizenkilenc évvel idősebb volt. Amikor kijárta az elemi, elment hozzájuk a tanító, és azt mondta: "Farkas bátyám, taníttatni kell az Imre gyereket." És akkor polgárba adták, majd nyomdász lett, korrektor. Részt vett az első világháborúban, ott volt Przemyśl ostrománál, és fogságba is esett. Írt is erről, valami könyve meg is jelent. A feleségét Zsófi néninek hívták, és volt három lányuk: Klári, Magda és Erzsébet. Imréék az alsó polgárság színvonalán laktak, úgy rémlik, hogy valahol a Józsefvárosban egy háromszobás lakásuk volt. Imre bácsi együtt volt egy ausztriai táborban a lányaival, ahova gyalogmenetben hajtották őket. A lányai tolták haza az ausztriai deportálásból egy gyerekkocsiban, annyira le volt gyengülve. 1945 telén halt meg, a felszabadulás után.

Néhány évvel később megint jött a tanító, és mondta: "Farkas bátyám, a Dezső gyereket is taníttatni kell." És ő már nem csak polgárit végzett, hanem KERAK-ot, ami akkor kétéves kereskedelmi volt a polgári után. Nagyikikindára került egy bankba, azt hiszem, könyvelőnek. Aztán ugyanannál a banknál mindig jobb állást kapott, így költözött először Nagyikikindáról Szegedre, majd onnan Budapestre. Mindaddig bankban dolgozott, amíg apám ügyvédi irodát nem nyitott. Dezső bácsi keresztény nőt vett feleségül, bogdánfi Bogdánffy Erzsébetet. Nagymama, aki vallásos volt, ezt nagyon rosszul viselte.

Amikor apám végzett az elemiben, még mindig ugyanaz a tanító bácsi volt, és ugyanezt mondta: "A Jóska gyereket igazán taníttatni kell." De akkor nagyapám, aki már hatvan felé járt, azt mondta, hogy lehetetlen, nem tudja taníttatni. És akkor a tizenhárom évvel idősebb Dezső, aki már nős volt, és banktisztviselő volt [Nagy]Kikindán, magához vette, és taníttatta. 1911-ben érettségizett a Nagyikindai Állami Főgimnáziumban

